N^re 14. 1 Listopada.

Rok 1828. Sobota.

GONIEC KRAKOWSKI,

DZIENNIK POLITYCZNY, HISTORYCZNY i LITERACKI.

Dziennik ten wychodzi 3 razy w tydzień, to jest co Wtorek, Czwartek i Sobotę o godzinie 5 wieczór, w Krakowie w drukarni wydawców braci *Gieszkowskich.* Prenumerata kwartalna kosztuje Zp. 6 gr. 15. w mieyscu, pojedynczy numer gr. 6. w królestwie polskim z pocztą Zp. 10.

KRAKÓW.

DZIEKAN

Wydziału Prawa i Administracyi w Uniwersyt: Jagiellońskim

Podaje do wiadomości, iż P. Konstanty *Hoszowski*, Magister oboyga praw, po złożonych trzech ścisłych z nauk prawa examinach, po wypracowaniu i ogłoszeniu drukiem *Dyssertacyi*; a następnie po odbytey dnia 29 Października b. r. zaszczytnie z wszystkich umiejętności prawa publiczney *dysputcie*, otrzymał stopień oboyga praw Doktora. — W Krakowie dnia 30 Października 1828 r. — Adam *Krzyżanowski.*

PODZIĘKOWANIE PUBLICZNE.

Pozbawiona prawie nadziei w odzyskaniu zdrowia, gdy tylokrotne usiłowania w dwuletnim cierpieniu bezskutecznemi były; — oświadczam publicznie, nayczulsze dzięki W. Józefowi *Jakubowskiemu* Doktorowi Medycyny, którego gruntowna nauka i gorliwa staranność, potrafiły mię w krótkim czasie z tak długiey i niebezpieczney wyprowadzić choroby.— Przyjm szanowny Mężu zapewnienie, iż wdzięczność za Twe nieocenione trudy, pozostanie dozgonną.

Joanna Hr. *Ledóchowska.*

XIV. BULETYN
NOWOŚCI POLITYCZNYCH.

ROSSYA. *Wiadomości od czynney Armii, o działaniach pod twierdzą Warną z dnia 11 Października.* -- Jenerał adjutant *Bistrom* donosi, że liczne woyska tureckie pod dowództwem baszy *Omera Wrione*, ktore stały naprzeciwko pozycyi tegoż jenerała, dowiedziawszy się o poddaniu nam *Warny*, oddaliły się z iak naywiększym pośpiechem, i ścigane są przez nasz oddział.

O działaniach oddzielnego korpusu Kaukazkiego z dnia 9 Września. Dowódzca oddzielnego korpusu kaukazkiego jenerał adjutant hr. *Paszkiewicz Erywański*, donosi N. CESARZOWI o pobiciu baszy *Muszkiego* i o poddaniu się rossyjskiemu orężowi twierdzy *Ardahan*. W skutku otrzymanej wiadomości, że wielu mieszkańców obwodu *Karskiego* uprowadzonych przez Turków ku stronie *Ardahanu*, oświadczyło chęć wrócenia się do dawnych siedlisk, wysłany został dla ich oswobodzenia, półkownik xiaże *Bekowicz Czerkaski* z 2ma batalionami Strzelców, 200 kozakami, 70 iazdy ormjańskiey z *Kars*, i 4 lekkiemi działami. Za zbliżeniem się o 15 wiorst od *Ardahanu*, dowiedział się pułkownik *Bokowicz Czerkaski*, że basza *Muszki*, na czele 4,000 ludzi, pędzi ku *Erzerum* tych mieszkańców, którym oddział powyższy miał dać pomoc; i z tego powodu dnia 29 Sierpnia postanowił uderzyć na nieprzyjaciela. Turcy z początku cofnęli się, lecz zręcznemi obrotami xięcia *Bekowicza*, zostali wciągnięci do walki, i wkrótce ratowali się ucieczką, zostawiwszy na placu boiu wielu zabitych i ranionych. W liczbie pierwszych znaleziony został syn baszy *Muszkiego* i 16 celnieyszych urzędników. W ogólności, strata nieprzyjaciela iest bardzo znaczna; z naszey zaś strony zabitych, iako też i tych którzy niewiadomo gdzie się znayduią, wynosi 32 ludzi, a ranionych 23. Dnia 3 Września twierdza *Ardahan* poddała się dobrowolnie jenerał maiorowi *Bergman* który był wyszedł z *Kars* z niewielkim oddziałem, dla opanowania tego miasta, iak równie i dla rozproszenia nieprzyiaciela uciekaiącego gromadami z *Akhałżik* ku *Erzerum*.

ANGLIA. (*Londyn* 17 *Paźdz.*) Katolicy w Irlandyi dosyć się uspokoili; -- odezwa margrabiego Anglesea zrobiła na nich dobry skutek; --- ale przeciwnie oranżyści coraz bardziey stają się zaciętemi, i potrzeba będzie użyć siły woyskowey do ich uspokojenia.

Ceny zboża spadły na powrot; -- przenica staniała znowu na kwartrze o 10 szylingów. --- Zaraza w Gibraltarze, coraz mocniey grassuje, -- tak dalece, że już codzień po 70 ludzi zabija.

GRECYA. Trzy korpusy greckie znaydujące się na wyspie Kandyi, pod dowództwem jenerałów *Tsudero*, *Vardulaki i Manussojanaki*, -- i kapitanów *Panajotu*, *Protopapadaki*, *Kopetanaki*, *Manussaki*, *Kakunedaki*, *Daskalaki*, *Delijannaki*, *Andruli*, *Bujukalaki*, *Andreadaki*, *Mitopotamo*, *Malikulli*, *Kantitaki*, *Tilitadaki*, *Kurduraki*, dnia 13 Września, w kilku zaciętych potyczkach, a mianowicie pod *Malaxa*, zbili Turków na głowę, i przymusili do ucieczki ze znaczną stratą zabitych ranionych i do niewoli wziętych; -- obok niemałych zdobyczy w koniach i broni.

HISZPANIA. Listy z Baionny z d. 13 P. donoszą, że zaraza morowa z Gibraltaru, dostała się już do Alikante; -- a nawet i w Sewilli wybuchła.

TURCYA. (*Konstantynopol* 28 *Września.*) Obóz pod Adryanopolem liczy już 80,000 ludzi. Azyaci przybywający do Skutary natychmiast są uzbrajani i wysełani do woyska. Sultan wezwał cały naród do obrony, i chorągiew proroka już powiewa w obozie pod Remis Czyflik. -- Ostatnią razą miał w głos powiedzieć na zebranym dywanie: " *Wolę umierać z bronią w ręku, niżeli się okryć hańbą!* ,, --- Obóz turecki pod Szumlą wynosi 100,000 ludzi; -- 70,000 stoi w oszańcowanym obozie, a 30,000 zay-

muje obronne stanowiska po wzgórzach. Huseyn Bey bardzo się łagodnie i wspaniale obchodzi z jeńcami. Jednemu z wyższych officerów, którego przypadkiem schwytano w drodze z Kowarny do główney kwatery, ustąpił własnego namiotu, i przyjął go z wszelkiemi honorami. --- Osada turecka w Morei, na przypadek poddania się, ma bydź przewieziona do brzegów Azyi mnieyszey.

CHARAKTERY

POWIEŚĆ.

»O jaki też to słodki człowiek ten Pan Michał!
Rzekł do oyca Juzio mały;
Wczoray, uważał tata? gdy przy *Wisku* kichał,
Aż mu iskry w oczach stały;
A ja mu powiedziałem *Vivat*,— zaraz tato,
Scisnął mnie, pocałował, dał karmelka zato,
Wziął i przy sobie umieścił,
Potem cały czas głaskał, przytulał i pieścił. —
A co też tata myśli o tym Panu Janie?
Dziwię się, że wnim tata ma upodobanie!
Jakaś ponurość w twarzy— a patrzy surowo,
A mruczy gdyby niedźwiedź, jak lew trząsa głową;
Za nic niepodziękuje,— za nic niepochwali,
O naymnieyszą drobnostkę gniewém się zapali;
I czy uważał tata, że Pana Michała
Nazwał wczoray *blanbekiem*, za stracenie piku?
A co wrzawy, a co krzyku,
Aż mnie głowa rozbolała!
Prawdziwie, że niecierpię takiego humoru.»

Nie sądź Juziu, rzekł oyciec o ludziach z pozoru!
Zbyteczna uniżoność, jest przysionkiem pychy,
Słodycz płaszczykiem obłudy, móy synu;
Człowiek, co jest zanadto uprzeymy i cichy,
Roni szlachetne słówka, lecz się strzeże czynu.
Mrukliwy, ma częstokroć nieznośne chimery,
Ale zato bywa szczery.
Znay, że ten jezuitka, Pan Michał cukrowy,
Jest puszką nieszczerości, zdrady i obmowy;
I wiesz? skąd ta hoyność wielka,
Ze ci darował karmelka?
Bo mnie już od tygodnia o pieniądze prosi.—
A ten Pan Jan fukliwy, co się tak unosi,
Krzyczy, łaje, i marsem pogląda na ciebie:
Trzy razy mnie ratował w naglącey potrzebie.—
Nie jeden co źle patrzy, nayszczerzey nam życzy,—
A trucizna zazwyczay, kryje się w słodyczy.

ROZMAITOŚCI.

Sławny pisarz komiczny *Scribe* w Paryżu, ożenił się teraz ze swoją siostrzenicą. Wyrachowano z tego powodu, że nowożeniec dzisieyszey, zabezpieczył przez ożenienie lub zamęzcie, los 131 siostrzeńców, 130 wdów, 29 stryjów, i 198 młodych panienek, *a to w swoich, rozumie się, komedyach.*

W Genui dało się kilka razy uczuć mocne trzęsienie ziemi pomiędzy 8 i 10 h. m; naydłuższe trwało 10 sekund,— szczęściem że nie gwałtowne.

Hiszpański jenerał Kwiroga, znaydował się niedawno w Niderlandach i ztamtąd przez Antwerpią pojechał do Londynu.

Na Węgrach zabito niedawno niedźwiedzia ważącego 4½ cetnarów wiedeńskich (567 funtów polskich;)— musiał bydź ogromny.

Gońcy pomiędzy Berlinem Wiedniem, Madrytem i Lizboną prawie się niezmijają, w sprawach, jak powszechnie wnoszą, młodey królowey Maryi.— W Lipsku rozgłoszono powiastkę, że pomiędzy Turcyą i Rossyą, zachodzą porozumienia się względem pokoju.— Pogłoska puszczona w Gazecie powszechney niemieckiey (znaney z niezliczonych bajek) o powiększeniu osady rossyjskiey na wyspach *Aland*, jest zmyśloną.— Pewien pisarz angielski wyrachował, ile kubicznych stóp kawy, Europa teraz wypija i dostrzegł: iżby z niey można utworzyć rzekę na dziesięć mil długą, na cztery stopy głęboką;— ale szerokości zapomniał wyrachować. — Dziecię w którego oczach ma się znaydować napis: *Napoleon Empereur*, jest teraz w Anglii. Jeden z dzienników francuzkich żartobliwie się zapytuje, czyli cenzura w Niemczech niewykreśli przypadkiem tego napisu?

WARNA.

Przy oddawaniu pod prassę dzisieyszego Gońca, odbieramy przyjemną wiadomość z listów: że N. Cesarz MIKOŁAY w sam dzień zdobycia Warny, kazał zebrać wszelkie szczegóły tyczące się króla Władysława Jagiellończyka, który tu poległ, i nadto przeznaczyć miał, w darze dla miasta Warszawy, część zbrojowni tey twierdzy.

TEATR NARODOWY.

11. Dziś, komiczna opera: WŁOSZKA W ALGIERZE, w którey JPani *Skibińska* wystąpi w roli *Izabelli.*
